
ADVIESRAAD SOCIAAL DOMEIN

Gemeente Sliedrecht

Secretariaat Adviesraad Sociaal Domein Sliedrecht
P/a Zorgbelang Inclusief
E: marietteteunissen@zorgbelanginclusief.nl

Aan het College van B & W van de gemeente Sliedrecht

Sliedrecht, 14 januari 2019

Betreft: Advies Evaluatie Ondersteuningsprogramma mantelzorg 2018

Geachte College,

Hartelijk dank dat u ons om advies heeft gevraagd over de 'Evaluatie Ondersteuningsprogramma mantelzorg 2018'. De evaluatie is al afgerond, dus hier kunnen we, in feite, geen advies meer over geven. De punten die we aangeven zijn vooral bedoeld voor het Ondersteuningsplan mantelzorg voor de jaren 2019 t/m 2021, dat begin 2019 wordt opgesteld. Fijn dat we hier vanaf het begin bij betrokken worden.

Voor wat betreft de Evaluatie Ondersteuningsprogramma mantelzorg 2018 en het Ondersteuningsprogramma mantelzorg voor de komende jaren willen we allereerst aangeven dat we het een uitstekende zaak vinden dat er zoveel aandacht is voor mantelzorgers in Sliedrecht. Hieronder treft u ons advies aan.

Mantelzorgers zelf betrekken

Bij de inleiding geeft u aan dat de Stichting Welzijn nauw betrokken is geweest bij de evaluatie. We adviseren u om bij de volgende evaluatie de mantelzorgers zelf ook te betrekken. We gaan ervan uit dat de Stichting Welzijn heel goed op de hoogte is van de wensen en knelpunten van mantelzorgers, maar we vinden het zeker zo belangrijk om van mensen zelf te horen hoe zij het ondersteuningsaanbod ervaren en welke mogelijke punten zij zien voor verbetering.

Respijtzorg

U geeft aan dat er beperkt gebruik wordt gemaakt van respijtzorg. Dit is in ieder geval een belangrijk punt om mee te nemen voor het volgende ondersteuningsprogramma. Waar ligt dit beperkt gebruik aan? Moet de bekendheid beter en/of sluit het aanbod niet aan op de behoefte? Uit gesprekken met mantelzorgers horen wij bijvoorbeeld dat zij niet weten wat respijtzorg inhoudt, dat zij hier gebruik van kunnen maken en dat (meer) dagdelen dagbesteding ook respijtzorg biedt. Respijtzorg is maatwerk. Dit geldt ook voor jonge mantelzorgers. Van welke vormen van respijtzorg willen zij gebruik maken? Voor een goede monitoring met het oog op volgende jaren lijkt het ons gewenst om het gebruik van respijtzorg inzichtelijk te maken in zowel aantal als in kosten. En beter bekend te maken dat mantelzorgers gebruik kunnen maken van respijtzorg en wat dit precies inhoudt.

Vrijwilligers van het maatjesproject bieden kortdurende respijtzorg. Dit is erg waardevol. De zorg kan echter zo complex zijn dat een vrijwilliger dat niet kan overnemen. Dan moet een professional het af en toe over kunnen nemen. Onder punt 2 bij versterken geeft u dit ook aan. We denken hierbij ook aan kinderen met psychische problemen.

Clïëntondersteuning

Wat ons betreft moeten niet alleen de Wmo-consulenten aandacht besteden aan mantelzorgers maar zeker ook de jeugdprofessionals. Zij spreken ouders die zwaar- of overbelast zijn. Daarnaast onderschrijven we het streven om de bekendheid van cliëntondersteuning te vergroten. De Stichting Welzijn en het Sociaal Team spelen hier een belangrijke rol, zij spreken immers veel mensen. Een maandelijkse rubriek in bijvoorbeeld De Merwestreek zou dit kunnen ondersteunen.

Dag van de mantelzorg

Deze dag vinden we een mooie traditie. Een lunch voor (jonge) mantelzorgers wordt gewaardeerd. Een goed idee om tijdens deze lunch wensen en behoeften voor de invulling van de dag van de mantelzorg voor jonge mantelzorgers op te halen. We zijn benieuwd naar hun input. Zo'n lunch is ook een goede gelegenheid om met mantelzorgers in gesprek te gaan over hun wensen en behoeften aan bijvoorbeeld respijtzorg en mantelzorgondersteuning in het algemeen. Voor het verkrijgen van meerjaren inzicht is het wenselijk om deelnemersaantallen vast te leggen.

Dienstencheques

We zijn blij dat er met ingang van 1 januari 2019 dienstencheques komen voor mantelzorgers. We gaan ervan uit de aanvraagprocedure simpel is en niet alleen digitaal kan.

Vinden

We adviseren u om ook het aanbod aan respijtzorg in kaart te brengen en deze informatie via een respijtwijzer te verspreiden. Als we het goed begrepen hebben, zijn er al plannen in deze richting. Bij het 'vinden', maken we ons zorgen over de mantelzorgers die niet bereikt worden. Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor de ca. 3.600 niet geregistreerde mantelzorgers in Sliedrecht naast de 387 die zich wel hebben geregistreerd.

Een deel wil niet gevonden worden en/of redt het prima zonder ondersteuning. Een deel is echter zwaar- of overbelast en wil graag ondersteuning. De aandacht moet vooral gericht worden op deze groep. We denken hierbij bijvoorbeeld aan mantelzorgers die zorgen voor een naaste met dementie. Deze groep is te bereiken via de dementieconsulenten.

Versterken

U geeft aan dat het Mantelzorgnetwerk er is, maar nog verstevigd dient te worden. We gaan ervan uit dat hier in de komende jaren met prioriteit op wordt gestuurd. En dat met spoed het gemeenschappelijke beleid omtrent informele zorg vorm krijgt. We vinden dit van essentieel belang omdat uit de evaluatie blijkt dat de werving voor vrijwilligers inzake mantelzorg geen succes is en dat de deskundigheid van de vrijwilligers soms niet matcht met de ondersteuningsvraag van de inwoners. Dit klemmt temeer omdat uit de evaluatie van het CPB inzake de WMO blijkt dat overheid een te optimistische inschatting heeft gedaan over de hulpvaardigheid van (sociale) omgeving van degene die hulp nodig heeft.

Regeldruk verminderen

Onder het kopje versterken geeft u aan dat u de regeldruk wilt verminderen door onder andere de gemeente te adviseren over deze regeldruk. We kunnen niet terugvinden wat hier concreet aan gedaan is. Op pagina 6 geeft u, terecht, aan dat u niet de volle invloed heeft op de regeldruk, maar we adviseren u om de regels vanuit de gemeente eens kritisch tegen het licht te houden en te registreren welke aantallen het hier betreft. Eenvoud en laagdrempeligheid zijn o.i. belangrijke succesfactoren.

Verbinden

Met betrekking tot het netwerkoverleg kan wellicht concreet worden aangegeven op welke wijze het netwerk kan worden uitgebreid. Ook het formaliseren hiervan kan de effectiviteit vergroten.

Bij het verbinden vragen we aandacht voor de gelijkwaardige samenwerking tussen mantelzorger en professional en, indien aanwezig, de vrijwilliger. Zij zorgen met elkaar voor de cliënt, ieder vanuit haar/zijn eigen expertise. We horen van mantelzorgers dat professionals hen niet altijd als gelijkwaardige partner in de zorg zien.

Zichtbaarheid aanbod mantelzorgondersteuning

We stellen vast dat een visie/beleid over een structurele communicatie aanpak ontbreekt. Kunt u aangeven wanneer dit beleid concreet is vormgegeven?

De (promotie van de) website Mantelzorgpunt is natuurlijk heel goed. We adviseren u daarnaast ook aandacht te blijven besteden aan informatie op papier. Niet alle mantelzorgers in Sliedrecht zijn digitaalvaardig. Dit kan een onderdeel worden van de structurele communicatieaanpak. Ook vragen wij u specifiek in deze aanpak aan te geven welke activiteiten worden ondernomen om de niet geregistreerde mantelzorger te bereiken.

Voor wat publiciteit over de mantelzorg adviseren wij u de informatie ook te verspreiden via organisaties zoals kerken, huisartsen, praktijkondersteuners, thuishulporganisatie enz.

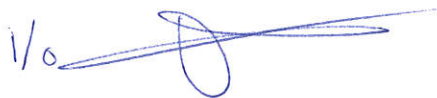
Evaluatie op de doelstellingen

De doelstellingen, zoals die voor 2018 zijn opgesteld zijn inderdaad ambitieus, maar ook niet erg concreet. Bijvoorbeeld, het aantal overbelaste mantelzorgers is niet toegenomen. Is het helder om hoeveel mantelzorgers het nu gaat? We kunnen ons voorstellen dat de activiteiten van het Mantelzorgsteunpunt effect hebben en dat er meer overbelaste mantelzorgers in beeld komen. Het totale aantal neemt dan toe, maar ze zijn wel in beeld en kunnen hopelijk goed geholpen worden. Hoe kunnen we met elkaar nagaan of mantelzorgers zich ervan bewust zijn dat zij mantelzorger zijn? Is er een nulmeting gedaan met betrekking tot alle doelstellingen?

Tot slot adviseren we u een tijdspad op te nemen en 'ijkpunten' in te bouwen. Dus een planning en per onderwerp regelmatig de stand van zaken weergeven..

Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet namens de Adviesraad Sociaal Domein Sliedrecht

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'P' followed by a long horizontal stroke and a loop.

Piet de Keijzer,
Voorzitter